МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

УКРАЇНСЬКА ТА ПОЛЬСЬКА ЛЕКСИКА, ПОВ'ЯЗАНА З ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯМ

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0353-мк-з
спеціальності 035 «Філологія»
освітньої програми «Переклад та міжкультурні комунікації»
спеціалізації 035.033 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська»

_____ В.М. Дубовенко

Керівник _____доц. І.Г. Ліпкевич

Рецензент _____доц. І.Л. Мацегора

Запоріжжя 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет *філологічний*
Кафедра *слов'янської філології*
Освітній рівень *магістр*
Спеціальність *035 «Філологія»*
Спеціалізація *035.033 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська»*
Освітня програма *«Переклад та міжкультурні комунікації»*

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Завідувач кафедри
слов'янської філології
Павленко І.Я.
_____
"___" _____20__року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Дубовенко Володимира Михайловича

1. Тема роботи: *Українська та польська лексика, пов'язана з працевлаштуванням,*

керівник роботи – *к.філол.н., доц. Ліпкевич І.Г.*
затверджені наказом ЗНУ від "26" лютого 2024 року № 341-с

2. Термін подання студентом роботи *12.11.2024 р.*

3. Вихідні дані до роботи: *словники української та польської фразеології, монографії та статті, присвячені аналізованій проблемі*

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1) *Стан дослідження професійної лексики в українському та польському мовознавсті ;*
2) *Семантично-етимологічні ознаки української та польської лексики повязаної з працевлаштуванням .*

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	*Ліпкевич І.Г., доцент*	10.05.2024	10.05.2024
2	*Ліпкевич І.Г., доцент*	10.08.2024	10.08.2024
Вступ, висновки	*Ліпкевич І.Г., доцент*	10.10.2024	10.10.2024

7. Дата видачі завдання *10.05.2024р.*

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів написання кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	*Збір та систематизація матеріалу*	*Травень-червень 2024 р.*	
2	*Аналіз науково-критичної літератури з обраної проблеми*	*Липень 2024 р.*	
3	*Вступ*	*Серпень 2024 р.*	
4	*Розділ 1. Стан дослідження професійної лексики в українському та польському мовознавстві.*	*Вересень 2024 р.*	
5	*Розділ 2. Семантично-етимологічні ознаки української та польської лексики повязаної з працевлаштуванням .*	*Жовтень 2024 р.*	
6	*Висновки*	*Листопад 2024 р.*	
7	*Оформлення роботи*	*Листопад 2024 р.*	
8	*Захист роботи*	*Грудень 2024 р.*	

Студент _____ **Дубовенко В.М.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ **Ліпкевич І. Г.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль пройдено.

Нормоконтролер _____ Мацегора І.Л.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Текст кваліфікаційної роботи магістра 52 сторінки, 45 джерел.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ: професійна лексика української та польської мов, пов’язана з працевлаштуванням.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ: семантичні та етимологічні ознаки української та польської лексики, що має відношення до сфери працевлаштування.

МЕТА РОБОТИ: семантико-етимологічний аналіз української та польської лексики, пов'язаної з працевлаштуванням.

ЗАВДАННЯ:

1) з’ясовано стан дослідження професійної лексики в українському та польському мовознавстві;

2) здійснено семантичну класифікацію аналізованої лексики;

3) з’ясовано семантико-етимологічні особливості досліджуваних професіоналізмів;

4) окреслено в порівняльному плані функційне навантаження української та польської професійної лексики, пов'язаної з працевлаштуванням;

5) укладено українсько-польський словник лексики зі сфери працевлаштування.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ: у роботі основним описовий метод, його універсальними прийомами виступають спостереження, систематизація та інтерпретація мовних фактів і явищ.

НАУКОВА НОВИЗНА. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше як в українському, так і в польському мовознавстві зроблена

спроба комплексного дослідження лексичних одиниць, пов’язаних з працевлаштуванням.

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ. Результати дослідження можуть бути використані в лексикографії для створення двомовних словників та глосаріїв, в перекладацькій практиці для покращення точності перекладу термінів, а також на мовних курсах для поглибленого вивчення лексики працевлаштування в українській та польській мовах

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, ТЕРМІН, СЕМАНТИКА, ТЕМАТИЧНІ ГРУПИ, ЕТИМОЛОГІЯ, ЕКВІВАЛЕНТ.

ABSTRAKT

Magister qualification work “ Ukrainian and Polish vocabulary is related to employment”contains 52 pages. To perform the work 45 scientific sourses were treated.

OBJECT OF STUDY: Professional vocabulary in Ukrainian and Polish languages related to employment.

SUBJECT OF STUDY: Semantic and etymological features of Ukrainian and Polish languages related to employment.

PURPOSE OF THE WORK: To identify and analyze the specifics and differences in Ukrainian and Polish vocabulary related to employment, with the aim of creating a comparative dictionary of terms for further use in translation and intercultural communication, and to determine the semantic and etymological features of Ukrainian and Polish vocabulary related to the field of employment.

TASKS:

To investigate the state of research on professional vocabulary in Ukrainian and Polish linguistics.

To conduct a semantic classification of the analyzed vocabulary.

To clarify the semantic and etymological features of the professionalisms under study.

To outline, in a comparative manner, the functional load of Ukrainian and Polish professional vocabulary related to employment.

To compile a Ukrainian-Polish dictionary of employment-related vocabulary.

RESEARCH METHODS:

The main method used in the study is the descriptive method, whose universal techniques include observation, systematization, and interpretation of linguistic facts and phenomena.

SCIENTIFIC NOVELTY:

The scientific novelty of the research lies in the fact that, for the first time in both Ukrainian and Polish linguistics, an attempt has been made to conduct a comprehensive study of lexical units related to employment.

FIELD OF APPLICATION:

The results of the research can be used in lexicography for the creation of bilingual dictionaries and glossaries, in translation practice to improve the accuracy of term translations, and in language courses for in-depth study of employment-related vocabulary in Ukrainian and Polish languages.

PROFESSIONALISM, TERM, SEMANTICS, THEMATIC GROUPS, ETYMOLOGY, EQUIVALENT.

ЗМІСТ

ВСТУП 6

РОЗДІЛ 1.СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА ПОЛЬСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ 11

РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИКО-ЕТИМОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ ЛЕКСИКИ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯМ 15

2.1. Лексика, утворена на спільнослов'янському мовному ґрунті. 17

2.2. Запозичення у складі лексики зі сфери працевлаштування. 26

2.3. Професіоналізми власне польського походження. 36

ВИСНОВКИ 41

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 44

Додаток А 48

Українсько-польський словник лексики зі сфери працевлаштування

ВСТУП

Актуальність теми"Українська та польська лексика, пов'язана з працевлаштуванням", обумовлена зростанням міжкультурних зв’язків і потребою в точному перекладі термінів і понять, що стосуються працевлаштування. В умовах глобалізації та інтеграції ринків праці важливо забезпечити точність і зрозумілість терміносистеми в різних мовах, що особливо важливо для фахівців з перекладу, HR-менеджерів та інших професіоналів, які працюють в міжнародному середовищі.

Лексика, що стосується працевлаштування, є важливою складовою мовного ресурсу, який відображає соціально-економічні реалії і потреби ринку праці. В українській та польській мовах існують специфічні терміни і вирази, що використовуються для опису різних аспектів працевлаштування, таких як процес найму, умови роботи, права та обов'язки працівників. Розуміння і точний переклад цих термінів є ключовими для забезпечення ефективної комунікації в міжкультурних і професійних ситуаціях.

В українській мові терміни, пов'язані з працевлаштуванням, включають такі поняття, як "резюме", "співбесіда", "трудовий договір" та "оплата праці". Ці слова мають чітко визначені значення і часто використовуються в офіційних документах та при спілкуванні з потенційними роботодавцями. Аналогічні терміни в польській мові можуть мати деякі відмінності в написанні і вимові, що може впливати на точність їх перекладу і розуміння.

Порівняння української та польської лексики в цій сфері дозволяє виявити як спільні риси, так і відмінності. Наприклад, польське слово "CV" є еквівалентом українського "резюме", однак існують і культурні відмінності в тому, як ці терміни використовуються на практиці. Також важливо враховувати, що деякі терміни можуть мати особливе значення в контексті національного законодавства або специфічних ринкових умов.

Знання специфіки лексики працевлаштування в обох мовах є корисним не тільки для перекладачів, а й для HR-менеджерів, рекрутерів та спеціалістів, які працюють у міжнародних компаніях. Це дозволяє уникати помилок при складанні документів, проведенні співбесід і спілкуванні з міжнародними партнерами. У результаті, точність і адекватність перекладу термінів стає важливим фактором успішного працевлаштування та управління персоналом в глобальному середовищі.

При порівнянні лексики працевлаштування в українській та польській мовах важливо також враховувати граматичні категорії, які можуть відрізнятися між мовами. Наприклад, форми дієслів, що описують дії у сфері працевлаштування, можуть мати різні граматичні конструкції в кожній мові, що вплине на точність перекладу та розуміння тексту. Модальність і транспозиція термінів також можуть відрізнятися, що додає складності при адаптації текстів для конкретних аудиторій.

Аналіз лексики працевлаштування в обох мовах допомагає виявити специфічні культурні та соціальні відмінності. Наприклад, терміни, що використовуються для опису певних умов праці або пільг, можуть мати різні конотації в українському та польському контекстах. Це вимагає уважного підходу до перекладу та адаптації термінів для забезпечення їх культурної відповідності та розуміння в кожній конкретній ситуації.

Важливо враховувати вплив культурних особливостей на формування лексики працевлаштування. У деяких випадках терміни можуть не мати прямого еквівалента в іншій мові, що потребує креативного підходу до перекладу. Розуміння контексту і культурних нюансів допомагає забезпечити точність і адекватність перекладу термінів і виразів, що пов'язані з працевлаштуванням.

Актуальність дослідження.Українська та польська лексика, пов'язана з працевлаштуванням, є важливим аспектом сучасних соціальних і економічних відносин між двома країнами. Це обумовлено зростанням кількості трудової міграції українців до Польщі, а також економічною

співпрацею між обома державами. Спільні ринки праці, схожі професійні вимоги й інші економічні фактори вимагають розуміння та використання спеціалізованої лексики, що сприяє ефективній комунікації.

Актуальність дослідження цього питання полягає в тому, що мовна компетентність безпосередньо впливає на працевлаштування, успішну адаптацію та взаємодію в робочих колективах. Знання польської професійної лексики дозволяє українцям легше інтегруватися в польське середовище. Окрім цього, це сприяє зменшенню непорозумінь та підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці.

Водночас, процес працевлаштування вимагає знань специфічних термінів, пов'язаних з трудовим законодавством, процедурами найму, підписанням контрактів тощо. Лексичні відмінності між українською та польською мовами у цій сфері можуть викликати певні труднощі для людей, які не мають достатнього мовного досвіду. Тому вивчення і порівняння лексичних особливостей є корисним не тільки для працівників, але й для роботодавців.

Дослідження української та польської лексики у сфері працевлаштування допомагає зрозуміти культурні й мовні відмінності, що важливо для успішної інтеграції в сучасний європейський ринок праці. Це сприяє розвитку мовної освіти, підвищенню рівня професійної підготовки і створенню нових можливостей для співпраці між двома країнами.

У дослідженні також варто враховувати вплив міжнародної термінології, яка активно впроваджується в українську та польську лексики. Багато слів, пов'язаних з працевлаштуванням, мають англійське походження, наприклад, такі терміни як «менеджер», «інтерв'ю», «фрілансер». Це відображає глобалізаційні процеси на ринку праці та у мовному середовищі, що потребує відповідної підготовки від кандидатів.

Окрім цього, важливо зазначити, що розвиток електронних платформ для пошуку роботи також вимагає знання спеціалізованої лексики. Польські та українські платформи, як-от Pracuj.pl або Work.ua, надають кандидатам

можливість швидко шукати вакансії, проте успішне використання таких сервісів залежить від правильного розуміння термінології. Це включає не лише загальноприйняті професійні назви, але й поняття, пов'язані з форматом роботи, оплатою праці, умовами працевлаштування.

Водночас ні в українському, ні в польському мовознавстві немає досліджень порівняльного аналізу лексики , пов'язаної з працевлаштуванням. Спроба заповнити цю прогалину зумовлює актуальність нашого дослідження.

Об’єкт дослідження: професійна лексика української та польської мов, пов’язана з працевлаштуванням.

Предмет дослідження: семантичні та етимологічні ознаки лексики української та польської мов, пов’язаної з працевлаштуванням.

Мета роботи: семантико-етимологічний аналіз української та польської лексики, пов'язаної з працевлаштуванням.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

1) з’ясувати стан дослідження професійної лексики в українському та польському мовознавстві;

2) здійснити семантичну класифікацію аналізованої лексики;

3) з’ясувати семантико-етимологічні особливості досліджуваних професіоналізмів;

4) окреслити в порівняльному плані функційне навантаження української та польської професійної лексики, пов'язаної з працевлаштуванням;

5) укласти українсько-польський словник лексики зі сфери працевлаштування.

Методи дослідження: у роботі основним описовий метод, його універсальними прийомами виступають спостереження, систематизація та інтерпретація мовних фактів і явищ.

Наукова новизна. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше як в українському, так і в польському мовознавстві зроблена спроба комплексного дослідження лексичних одиниць, пов’язаних з працевлаштуванням.

Практичне значення роботи: результати дослідження можуть бути використані в лексикографії для створення двомовних словників та глосаріїв, в перекладацькій практиці для покращення точності перекладу термінів, а також на мовних курсах для поглибленого вивчення лексики працевлаштування в українській та польській мовах

РОЗДІЛ 1.

СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ ТА ПОЛЬСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ

Стан дослідження професійної лексики в українському та польському мовознавстві демонструє значні досягнення в аналізі термінології, що стосується різних сфер діяльності, включаючи працевлаштування. Зокрема, серед українських лінгвістів, які досліджували цю мовознавчу проблему, варто згадати такі прізвища: Гнатюк Л. П., Загнітко А. П. та Пономарів О. Д. Гнатюк Л. П. вивчала соціально-професійну лексику та питання професійної комунікації, що охоплюють мовні засоби, використовувані у сфері працевлаштування. Загнітко А. П. зосередився на українській термінології та фаховій лексиці, зокрема у контексті соціальної та професійної мовленнєвої культури. Пономарів О. Д. досліджував вплив запозичень та мовних змін у професійній лексиці, що є важливим аспектом у сфері трудових відносин.

До польських дослідників, які цікавилися питаннями лексики працевлаштування та трудових відносин, належать Латек П., Ковальська В. та Синьовська М. Латек П. займався вивченням польської професійної лексики, зокрема юридичних та адміністративних термінів, пов’язаних з працевлаштуванням. Ковальська В. аналізувала вплив англіцизмів на польську мову, особливо у професійній сфері, де широко використовуються запозичення. Синьовська М. досліджувала питання запозичень та трансформацій у польській трудовій термінології, що є важливим для аналізу сучасного стану лексики, пов’язаної з працею.

В українському мовознавстві професійна лексика розглядається в контексті спеціалізованих термінів та їхнього використання у діловій і технічній комунікації. Дослідження охоплюють як загальні поняття, такі, як "трудовий договір" або "співбесіда", так і специфічні терміни, що з’являються в нових сферах економіки і технологій.

Ю. Пучковськийвизначає, що польське мовознавство також приділяє увагу професійній лексиці, включаючи терміни, що використовуються у сфері працевлаштування. Дослідження в цій області фокусується на термінологічних змінах і впливі нових соціальних та економічних реалій на професійний словник. Польські лексикографи та мовознавці аналізують еволюцію термінів, таких як "CV" або "umowa o pracę", а також їх адаптацію до сучасних умов ринку праці [20, с.135].

Обидва мовознавства підкреслюють важливість точності в термінології, яка забезпечує чіткість і однозначність у професійних комунікаціях. В Україні дослідження акцентує на впливі англійських термінів на українську професійну лексику, що часто потребує спеціального адаптування. У Польщі подібний процес також відбувається, зокрема, у контексті інтеграції з міжнародними стандартами і практиками.

Вивчення професійної лексики в українському та польському мовознавстві також включає дослідження культурних і соціальних аспектів, які впливають на формування термінології у сфері працевлаштування. Наприклад, у Польщі особлива увага приділяється впливу європейських стандартів на професійну лексику, що відображає прагнення до інтеграції в європейський ринок праці. В Україні, в свою чергу, активно досліджують вплив міжнародних тенденцій та адаптацію термінів до українського контексту, що також включає в себе елементи локалізації і культурної адаптації.

На думку О. Білецькоїокрему увагу заслуговує порівняння термінології, яка використовується в обох мовах для опису процесів працевлаштування та трудових відносин. Це порівняння дозволяє виявити як подібності, так і відмінності в лексичному наповненні і використанні термінів. Аналіз таких термінів як "професійний шлях" або "кар'єрний ріст" може виявити специфічні відмінності, що зумовлені культурними особливостями та історичними контекстами кожної країни [1, с.147].

Важливо також звернути увагу на те, як зміни в економічній і соціальній сферах відображаються на професійній лексиці. Наприклад, нові технології і зміни в ринку праці можуть призвести до появи нових термінів або змін у значеннях слів, які вже існують. Це відображає динамічний характер професійної лексики і необхідність постійного її оновлення.

Окрім того, сучасні дослідження професійної лексики в українському та польському мовознавстві акцентують увагу на важливості міжмовного перекладу та адаптації термінів у міжнародному контексті. З глобалізацією ринку праці та збільшенням мобільності фахівців з різних країн виникає потреба у точному перекладі професійних термінів, що забезпечує ефективну комунікацію між представниками різних культур і мов. Це включає в себе як стандартизацію термінології, так і врахування мовних нюансів, які можуть вплинути на розуміння і застосування термінів.

У дослідженнях з термінологіїпідкреслюється значення онлайн-ресурсів і технологій у формуванні та розширенні професійної лексики. Платформи для професійного розвитку, соціальні мережі та спеціалізовані сайти часто стають джерелами нових термінів і виразів, які швидко впроваджуються в професійний обіг. Аналіз таких джерел допомагає відстежити, як нові терміни набирають популярність і як вони впливають на професійне спілкування в різних мовних середовищах.

Ще одним важливим аспектом є вивчення специфічних регіональних варіацій професійної лексики в Україні та Польщі. Обидві країни мають свої власні діалектні особливості і регіональні терміни, які можуть відрізнятися від загальнонаціонального використання. Наприклад, терміни, що використовуються в столиці, можуть мати різні відтінки і значення в інших регіонах, що потребує додаткового дослідження для забезпечення коректності і точності комунікації в межах країни.

Дослідження професійної лексики також охоплює вплив історичних та соціальних змін на формування термінології. Наприклад, економічні реформи, політичні зміни або соціальні трансформації можуть суттєво

змінювати вживання і значення термінів, пов’язаних з працевлаштуванням. Аналіз цих змін дозволяє краще зрозуміти динаміку професійної лексики і відстежити її еволюцію в контексті загальних суспільних тенденцій.

Закони і нормативні акти, що регулюють трудові відносини, впливають на використання термінів у професійній сфері. Дослідження в цій області дозволяє виявити, як юридичні терміни інтегруються в повсякденну професійну мову і як зміни в законодавстві відображаються на термінології, що використовується в ринковій практиці.

Мовознавцітакож розглядають вплив нових технологій і цифрових платформ на професійну лексику. З розвитком Інтернету, соціальних мереж і професійних онлайн-платформ, таких як LinkedIn або спеціалізовані портали для пошуку роботи, з’являються нові терміни та концепти, які потребують вивчення і інтеграції в професійну мову. Технологічні інновації змінюють не лише спосіб, яким ми шукаємо і пропонуємо роботу, але і саму термінологію, що використовується для опису цих процесів.

У контексті навчання і підготовки спеціалістів також спостерігається зростання значення термінології, пов'язаної з працевлаштуванням. В навчальних програмах і курсах з управління персоналом, маркетингу та інших професійних напрямках особлива увага приділяється правильному розумінню і застосуванню професійних термінів. Це сприяє підвищенню кваліфікації студентів та фахівців, а також покращенню їхньої здатності орієнтуватися в сучасних умовах ринку праці.

Інтеграція знань про професійну лексику з теоретичними моделями і практичними підходами є важливою для глибшого розуміння механізмів формування і розвитку термінології. Зокрема, дослідження лексики в рамках мовної теорії дозволяє виявити закономірності в розвитку термінів і їхніх значеннях, а також зрозуміти, як ці терміни впливають на комунікацію в професійній сфері.

РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИКО-ЕТИМОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ ЛЕКСИКИ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯМ

У сфері лексики, пов’язаної з працевлаштуванням, ми виділили такі тематичні групи, які охоплюють ключові аспекти трудової діяльності. Для кожної групи наводяться приклади слів української та польської мов, що будуть досліджуватися з точки зору їхньої семантики та етимології.

Документи: договір – umowa, паспорт – paszport, резюме – życiorys, контракт – kontrakt.

Професії: вчитель – nauczyciel, лікар – lekarz, інженер – inżynier, будівельник – budowniczy, продавець – sprzedawca.

Умови роботи: повний робочий день – pełen etat, неповний робочий день – niepełny etat, гнучкий графік – elastyczny grafik, віддалена робота – praca zdalna.

Оплата: зарплата – wynagrodzenie, оклад – pensja, премія – premia, відрахування – odliczenie.

Професійні навички: кваліфікація – kwalifikacje, досвід – doświadczenie, компетенції – kompetencje, навички спілкування – umiejętności komunikacyjne.

Трудові права: відпустка – urlop, лікарняний – zwolnienie lekarskie, право на страйк – prawo do strajku, захист від дискримінації – ochrona przed dyskryminacją.

Керівництво: директор – dyrektor, керівник – kierownik, начальник – szef, заступник – zastępca.

Умови зайнятості: постійна робота – stała praca, тимчасова робота – praca tymczasowa, підряд – zlecenie, сезонна робота – praca sezonowa.

Пільги та привілеї: страхування – ubezpieczenie, пенсійний фонд – fundusz emerytalny, безкоштовне харчування – darmowe wyżywienie, компенсації – odszkodowania.

Робочі обов'язки: завдання – zadania, обов'язки – obowiązki, функції – funkcje, звітність – sprawozdawczość.

Трудовий стаж: стаж роботи – staż pracy, період роботи – okres zatrudnienia, досвід – doświadczenie, підвищення кваліфікації – podnoszenie kwalifikacji.

Вакансії та найм: вакансія – oferta pracy, працевлаштування – zatrudnienie, прийом на роботу – przyjęcie do pracy, випробувальний термін – okres próbny.

Кар'єрний розвиток: підвищення – awans, кар'єра – kariera, перспектива росту – perspektywa rozwoju, план розвитку – plan rozwoju.

Кожна з цих груп містить лексику, що відображає специфіку трудових відносин, і стане предметом подальшого аналізу щодо їхніх семантичних відтінків та етимологічного походження в українській і польській мовах.

2.1. Лексика, утворена на спільнослов'янському мовному ґрунті.

У цьому підрозділі розглядається лексика, яка виникла на спільнослов'янському мовному ґрунті та використовується в обох мовах, українській та польській, у сфері працевлаштування. Аналіз базується на етимологічних словниках української та польської мов, які дозволяють простежити історичне походження слів і підтвердити їхні спільнослов'янські корені.

Слово "навчання" має спільнослов'янське походження і походить від кореня уч, який означає процес навчання чи пізнання. Це слово використовується в обох мовах у значенні освітнього процесу або здобуття знань, необхідних для професійного розвитку. Слово **"навчання"** в українській мові походить від дієслова *"навчати"*, що, в свою чергу, утворене від кореня *"вч-"*, із додаванням префікса *"на-"* та суфікса*"-анн-"* . Ця структура характерна для багатьох слів, що позначають процеси або дії. Слово є похідним від праслов’янського *učiti*, яке має значення "навчати", "учити", і споріднене з іншими слов'янськими мовами (наприклад, польське "uczenie") [ЕСУМ, т. 4].

Слово "право" також має спільнослов'янське походження, пов'язане зі значенням "закон", "правила", що регулюють соціальні відносини. Це слово зберегло своє початкове значення в обох мовах, вживається у сфері трудових прав і законодавства. Слов'янське слово «право» утворене від «правий». Слово «правий» утворилося аналогічно слову «лівий» після трансформації стародавньої індоєвропейської основи у XI ст. Спочатку це слово означало «прямий», набагато пізніше воно набуло значення «правильний», «істинний».Слово **"право"** має давнє походження і пов'язане з ідеєю правил, справедливості та закону. Воно походить від праслов'янського слова *pravъ*, яке означало "правий", "справедливий", "той, що відповідає закону". Цей корінь пов'язаний із поняттям прямоти, правильності, що відображає

первісну ідею впорядкованості чи відповідності нормам. Давньоіндоєвропейський корінь *per-* (у значенні "прямий") є основою слова *pravъ* і його похідних у різних слов'янських мовах, зокрема українській, польській та інших. У прадавніх культурах це поняття асоціювалося з моральними та соціальними нормами, які регулювали поведінку людей у суспільстві.[ЕСУМ, т. 4].

Слово "освіта" походить від спільнослов'янського кореня свет, що означає "світло, освітлення", метафорично пов'язане з набуттям знань. Воно використовується в значенні системи знань, які забезпечують професійний розвиток. Слово **"освіта"** походить від праслов’янського кореня *svět*, який означав «світло» або «ясність». Етимологічно слово пов’язане зі значенням «прояснення» або «осяяння», що символізує процес набуття знань і просвітлення. У сучасній українській мові «освіта» використовується для позначення системи навчання, отримання знань та культурного розвитку. Аналогічні корені присутні в інших слов’янських мовах, наприклад, у польському "oświata".[ЕСУМ, т. 4].

Лексема**"службовець"** походить від спільного кореня служ, який вказує на виконання обов'язків чи служби. Це слово відоме в обох мовах у значенні працівника, який виконує певні обов’язки, особливо в адміністративній сфері. Слово **"службовець"** має етимологічне коріння в українській мові, пов’язане зі словом "служба", яке, в свою чергу, походить від праслов'янського *služiti* — "служити, виконувати обов'язок". Це праслов'янське слово виникло на основі кореня *slov-* (мовлення, оголошення), що стосується комунікації та виконання завдань, пов'язаних із наказами чи розпорядженнями. Слово "службовець" початково позначало людину, яка працює на службі, зокрема у державних установах або в структурі з визначеним посадовим обов’язком. З часом його значення розширилося і стало загальним терміном для опису працівників в різних сферах управління. [ЕСУМ, т. 5].

Варто також звернути увагу на слова, що описують соціальний статус або професії. Польське слово "pracownik" та українське "працівник" належать до тієї ж групи лексичних одиниць, утворених на спільнослов'янському ґрунті. Вони позначають людину, що виконує певну роботу, і відображають соціальні зміни в обох культурах, пов'язані з розвитком економіки та зростанням ролі працівників у суспільстві. Ці слова зберегли свою основну форму та значення, що підтверджує їхню спільну мовну основу [19]. Слово "працівник" виникло з кореня прац-, який зустрічається в праслов'янській мові і означає діяльність або працю. Лексема**«працівник»** має українське походження і утворене від основи **«праця»** та суфікса **-ник**, який вказує на особу, пов’язану з певною діяльністю. Основою є слово «праця», яке в свою чергу походить від праслов’янського *pràti* (терти, очищати). Етимологічно, поняття «праця» було пов’язане із фізичною роботою або зусиллям. У словниках зазначається, що значення слова «праця» змінилося та розширилося з часом, і зараз охоплює широкий спектр діяльності, включно з фізичною, інтелектуальною та творчою. [ЕСУМ, т. 4].

Ще однією важливою групою є терміни, що позначають керівництво та управління. Наприклад, українське слово **"керівник"** і польське **"kierownik"** мають спільне походження й використовуються для позначення особи, що займає керівну посаду та відповідає за організацію роботи інших людей. Ця лексема відображає соціальну ієрархію, яка була притаманна як українському, так і польському суспільствам протягом їхньої історії, а також збереглася до сьогодні, коли керівники відіграють центральну роль у функціонуванні будь-якої організації. "Керівник" походить від кореня кер-, що у давньослов'янській мові означав спрямування чи ведення. У польській мові аналогом є слово kierownik, яке має подібне значення – особа, що керує чи спрямовує діяльність інших. Слово **"керівник"** походить від українського кореня *"керувати"*, що означає "здійснювати управління, спрямовувати, організовувати". Це дієслово має праслов’янське походження, пов'язане зі словом *"керувати"* в інших слов’янських мовах, наприклад, у білоруській чи

польській. Воно також може бути споріднене з дієсловами, що позначають дію спрямування чи управління. Закінчення *-ник* є типовим формантом для означення особи, що виконує певну дію чи займає відповідну посаду. [ЕСУМ, т. 2].

Ці лексичні одиниці були сформовані на спільнослов'янському мовному ґрунті та зберегли своє значення і функції в українській та польській мовах, що вказує на спільне історичне підґрунтя їхнього розвитку.
На спільнослов’янському мовному ґрунті виникли базові терміни, які позначають ключові поняття, пов’язані з роботою та працевлаштуванням. Наприклад, слово "**робота"** в українській мові і польське "**robota**" мають спільний корінь і означають працю чи завдання, що виконується людиною за певну винагороду або обов'язок. Ці терміни належать до найдавніших шарів лексики, адже поняття праці є однією з базових людських потреб. Слово **"робота"** має спільний індоєвропейський корінь і пов'язане з давньослов'янським словом *"работа"*, яке спершу означало "стан раба" або "залежність" і пізніше стало асоціюватися із виконанням фізичної праці. У сучасному значенні термін "робота" вживається в сенсі виконання певної діяльності чи завдання. Корінь слова походить від праслов’янського *orbota*, пов’язаного з дієсловом *orati* ("орати", тобто обробляти землю). Ідея роботи, як фізичної чи трудової діяльності, виникла з поняття землеробства, що було центральною діяльністю у житті стародавніх спільнот. [ЕСУМ, т. 5].

Також до цієї групи можна віднести терміни, що описують процес найму або звільнення. Українське **"наймати"** та польське **"najem"**демонструють спільну етимологію і використовуються для позначення процесу найму працівників або укладення контракту на виконання певних робіт. Ці терміни відображають важливі аспекти суспільного життя, які були актуальними і в минулому, і залишаються такими сьогодні. Слово **"наймати"** походить від праслов’янського кореня *"najǫti"*, що означало "винаймати, брати в оренду". У сучасній українській мові його значення змінилося до процесу укладання угоди про виконання

певної роботи за винагороду. Це слово споріднене з іншими слов'янськими мовами, наприклад, польським *"najmować"* і чеським *"najmout"*. Етимологія підкреслює зв'язок із домовленостями та отриманням послуг на певних умовах. [ЕСУМ, т. 4].

Слова, пов'язані з оплатою праці, також демонструють спільні корені та історичні зв'язки. Наприклад, українське **"зарплата"** і польське **"zapłata"**походять від одного слов'янського кореня й позначають фінансову винагороду, яку людина отримує за виконану роботу. Це свідчить про те, що поняття грошової винагороди за працю виникло ще в давні часи й мало однакове значення в обох мовах. Хоча в сучасній польській мові частіше використовують слово "wynagrodzenie", походження терміну залишається слов'янським і продовжує використовуватися в певних контекстах. Слово **"зарплата"** має цікавий шлях формування та походження. Воно складається з двох основ: **"зар-"** та **"плата"**. Частина "зар-" утворена від праслов'янського "за", що може вказувати на причину або мету дії, тобто "в обмін за щось". Слово "плата" походить від праслов’янського *platiti*, що означає "сплачувати, відшкодовувати" і має спільне коріння зі слов’янськими мовами, такими, як чеська (platit) та польська (płacić). Термін "зарплата" закріпився у сучасній мові для позначення регулярної оплати праці. Він набув такого значення в результаті розвитку економічних відносин і появи системи оплачуваної праці в суспільстві. [ЕСУМ, т. 2].

Додатково варто згадати слова, які описують види трудової діяльності. Слова "**робітник"** в українській і "**robotnik"** в польській мовах є прикладами лексем, утворених на спільнослов'янському ґрунті, що зберегли своє значення і сьогодні. Вони позначають людину, яка виконує фізичну або ручну працю, і відображають соціальну структуру минулих епох, коли більшість населення була залучена до праці в сільському господарстві або на виробництві. Слово **"робітник"** походить від давнішого кореня **"роб-"**, який пов'язаний із працею, діями або зусиллями. Цей корінь походить зі спільнослов'янської основи, яка згодом розвинулася у різних слов'янських

мовах для позначення діяльності, праці або роботи. У сучасній українській мові слово "робітник" означає людину, яка працює фізично, зазвичай у виробничій сфері. Слово було широко вживаним у ХХ столітті, особливо в контексті робітничих рухів та промислової революції. Згідно з "Етимологічним словником української мови", корінь "роб-" споріднений з іншими слов'янськими мовами, наприклад, польським *"robotnik"* чи чеським *"robotník"*. Це слово, у свою чергу, походить від загальнослов'янського дієслова *"rabota"* (праця, робота), яке первісно могло позначати "каторжну працю" або "важке завдання". .Додатково, це слово може бути пов'язане з індоєвропейським коренем *orbho-* (сирота, наймит), що вказує на соціально-економічні аспекти найму і праці в стародавніх суспільствах.[ЕСУМ, т. 5].

У спільній лексиці української та польської мов можна виділити низку термінів, які мають загальну основу та відображають історичні та культурні зв'язки між цими мовами. Зокрема, терміни на позначення праці та професійної діяльності, які зберігають свої значення і в сучасному контексті, свідчать про міцний зв’язок між слов’янськими мовами, що формувалися на спільному мовному ґрунті.

Так, українське слово **"праця"** та польське **"praca"** є центральними в слов’янській термінології для позначення процесу виконання роботи. Ці лексеми, попри відмінності в написанні та вимові, відображають однаковий зміст і в обох мовах функціонують як позначення трудової діяльності. Термінологічна схожість слів говорить про важливість праці в суспільному житті, а також її соціально-духовне значення, що є спільним для обох народів. Слово "праця" має слов'янське походження. Воно виникло від праслов'янського кореня *pratъ, що означає "зусилля" або "робоча діяльність". В українській мові слово «праця» закріпилося із значенням діяльності, спрямованої на досягнення певного результату, і використовується як у матеріальному, так і в інтелектуальному контексті. Подібні слова присутні в інших слов'янських мовах, наприклад, польське **praca**, чеське **práce**, що мають аналогічні значення.[ЕСУМ, т. 4].

Термін **"навчання"** в українській мові і **"szkolenie"** в польській також належать до лексики, що описує процес професійної підготовки кадрів. Професійна освіта є необхідною умовою для забезпечення ринку праці кваліфікованими фахівцями. Зважаючи на важливість професійної освіти, ці терміни зберегли свої спільні мовні корені та є частиною спільної мовної традиції. Це свідчить про те, що спочатку поняття "навчання" було тісно пов'язане з процесом засвоєння нових знань та умінь через досвід". Слово "навчання" походить від дієслова "навчати", яке, у свою чергу, має праслов'янське коріння. Цей корінь пов'язаний з поняттями "звикати", "довіряти", "знати". Тобто, спочатку поняття "навчання" було тісно пов'язане з процесом засвоєння нових знань та умінь через досвід, а не лише через систематичне навчання.[ЕСУМ, т. 4, с.32].

Особливе значення у термінології, пов'язаній із працевлаштуванням, мають поняття, що стосуються професійної підготовки та освіти. Термін **"освіта"** в українській мові та **"wykształcenie"** у польській підкреслюють необхідність постійного навчання та підвищення кваліфікації в умовах динамічного ринку праці. Слово "освіта" має глибоке коріння в українській мові та пов'язане з поняттям світла, знань та розвитку. Основним коренем слова "освіта" є "світ-". Він пов'язаний з такими словами, як "світ", "світло", "просвічений". Це вказує на те, що освіта розглядається як процес просвітлення, набуття знань і розуміння світу. Префікс "о-" в даному випадку має значення доведення до певного стану, завершеності процесу. Таким чином, "освіта" – це стан, до якого доводиться людина в результаті навчання. У давньоруській мові поняття освіти було тісно пов'язане з релігійними уявленнями про просвітлення душі. З розвитком науки і культури значення слова "освіта" розширилося і набуло сучасного розуміння як систематичного процесу навчання і виховання. [ЕСУМ, т. 4].

Польська лексема **"urzędnik"**вживається для позначення службовця, який працює в державних або муніципальних установах. Слово "urzędnik" стало частиною професійної термінології, особливо в контексті

адміністративної роботи. Лексема "urzędnik" має давню історію і етимологічно пов'язана з поняттями служби, порядку та управління. Слово має слов'янські корені і пов'язане зі словами "ряд", "уряд". Корінь "ряд" означає "порядок", "черга", "сукупність однорідних предметів". Слово "уряд" пов'язане з поняттям "влада", "управління". Згодом значення слова звузилося і стало позначати державного службовця, чиновника. Мовною базою утворення слова є лексема **Urząd —** установа, орган державної влади або місцевого самоврядування, що займається певними видами діяльності. . Цей термін вживається для позначення державної або муніципальної установи, що здійснює адміністративні функції. В українській мові термін **установа** запозичено для вказання на органи влади, які виконують певні функції. У словниковому визначенні терміна "установа" наголошується на її ролі в суспільстві та важливості для функціонування держави. Слово "urząd" має давнє слов'янське коріння і пов'язане з поняттями порядку, ладу та управління.

У цьому етимологічному ряді знаходиться польська лексема **Zarząd** - управління. Цей термін використовується для позначення процесу або органу, що відповідає за керівництво підприємством або організацією. В українській мові термін "управління" з'явився внаслідок запозичення з польської, підкреслюючи важливість організаційної структури в підприємництві. Згідно з українським словником значення "управління" охоплює всі аспекти координації та контролю в діяльності організації . Слово "zarząd" має давнє слов'янське коріння і тісно пов'язане з поняттями порядку, управління та відповідальності. Корінь "ряд" означає "порядок", "черга", "сукупність однорідних предметів". Префікс "за-" часто використовується для надання дієсловам значення завершеності дії або посилення її ознаки. Таким чином, слово "zarząd" можна інтерпретувати як "завершений порядок", "установлений порядок", що в контексті управління означає "організація", "керівництво". У сучасній польській мові слово "zarząd" має кілька значень:

правління: керівний орган організації, підприємства або установи.
управління: процес керування, організації діяльності.
завідування: відповідальність за щось, опіка.

Польській лексемі **Zarobek** відповідає українська **заробіток**. Ці слова мають значення: дохід, отриманий від праці чи діяльності. У словниковому визначенні "заробіток" зазначається, що він може бути постійним або тимчасовим, що робить його важливим аспектом особистого фінансового планування. Слово "zarobek" має давнє слов'янське коріння і пов'язане з процесом заробляння грошей або інших матеріальних благ. У сучасній польській мові слово "zarobek" має чітко визначені значення:

заробіток: грошова винагорода за виконану роботу;
прибуток: дохід, який отримується в результаті якоїсь діяльності.

Під час дослідження спільнослов'янської лексики, пов'язаної з працевлаштуванням, важливо звернути увагу на культурний і соціальний контексти. Українська та польська мови мають спільні терміни, що мають історичне коріння та відображають тривалі зв'язки між народами.

Таким чином, спільнослов’янська лексика відображає як традиційні, так і сучасні тенденції в організації праці та професійної діяльності. Лексичні паралелі між українською та польською мовами свідчать про багатство спільної мовної спадщини, адаптованої до сучасного ринку праці та змін, пов’язаних з глобалізацією і соціально-економічною інтеграцією.

Досліджуючи українську та польську лексику, пов'язану з працевлаштуванням, слід зазначити, що лексичні одиниці, утворені на спільнослов'янському мовному ґрунті, є відображенням спільної історичної та культурної спадщини обох народів. Вони не лише демонструють мовну спорідненість, а й підкреслюють важливі аспекти соціально-економічних відносин, що виникають у контексті працевлаштування.

2.2. Запозичення у складі лексики зі сфери працевлаштування.

У сучасній українській мові спостерігається значна присутність запозичень, які пов’язані зі сферою працевлаштування. Одним з таких термінів є "**контракт**" — угода між двома сторонами, що регламентує умови праці. Це слово запозичене з латинської мови (contractus), через французьку та польську.

Використання терміна "контракт" стало особливо популярним в останні десятиліття у контексті трудових відносин, де він позначає формалізацію трудових зобов’язань

Слово "контракт" є запозиченням з латинської мови. Воно не має коренів в українській мові, а його значення та походження пов'язані з юридичними та діловими поняттями.

- **Латинське "contractus":** Слово "контракт" походить від латинського дієслова "contrahere", що означає "стягувати, зводити до купи". Дієприкметник минулого часу від цього дієслова "contractus" означав " стягнутий, зведений до купи".
- **Значення в латинській мові:** У римському праві "contractus" використовувалося для позначення угоди, договору, який скріплював взаємні зобов'язання сторін.

В українській мові слово "контракт" набуло значення письмової угоди, договору, що передбачає взаємозобов'язання сторін. Воно широко використовується в юридичній, економічній та інших сферах.

Ще одним важливим запозиченням є слово **"мерчандайзинг"**, яке походить з англійської мови (merchandising). Це термін, що позначає процес просування товарів на ринку, зокрема в контексті їхнього розміщення і представлення в торгових точках. Слово впроваджене в українську мову для

опису практик, які сприяють збільшенню продажів, і стало популярним у бізнес-середовищі.

Походження слова:

- **Англійське "merchandising":** Слово "merchandising" походить від англійського дієслова "to merchandise", що означає "торгувати, займатися торгівлею".
- **Старофранцузьке коріння:** Коріння цього слова можна простежити до старофранцузького слова "mercatans", що означало "покупець". Це слово, в свою чергу, походить від латинського слова "merx", що означає "товар".

В українській мові слово "мерчандайзинг" використовується для позначення комплексу заходів, спрямованих на підвищення продажу товарів у торговій точці. Це включає в себерозміщення товарів, оформлення вітрин, проведення рекламних акцій та інші маркетингові заходи.

Слово "мерчандайзинг" є відносно новим для української мови і відображає сучасні тенденції в маркетингу та торгівлі. Його етимологія вказує на його іноземне походження та зв'язок з поняттям торгівлі.[ЕСУМ, т. 3].

Польський професіоналізм **Produkty** (укр. товари) використовується для позначення товарів або послуг, що виробляються або пропонуються на ринку.

- **Латинське "productus":** Слово "продукти" походить від латинського дієслова "producere", що означає "виводити, виробляти, створювати". Дієприкметник минулого часу від цього дієслова "productus" означав "вироблений, створений".
- **Значення в латинській мові:** У латинській мові слово "productus" використовувалося для позначення результату будь-якого процесу виробництва або створення.

В українській мові слово "продукти" має кілька значень:

.**Результат виробництва:** Це основне значення, яке ми найчастіше використовуємо, коли говоримо про продукти харчування, промислові товари тощо.

.**Результат діяльності:** У ширшому сенсі "продукти" можуть означати результат будь-якої діяльності, наприклад, інтелектуальної праці (наукові продукти, програмні продукти).

Термін **"бізнес"** також має іноземне походження, запозичений з англійської мови (business). Це слово вказує на комерційну діяльність, яка може охоплювати широкий спектр: від виробництва до послуг. В українському контексті "бізнес" часто використовується для позначення малих і середніх підприємств, що активно функціонують на ринку

.**Англійське "business":** Слово "бізнес" походить від середньоанглійського слова "bisignisse", що означало " турбота, клопіт".

.**Староанглійське коріння:** Коріння цього слова можна простежити до староанглійського слова "bisig", яке означало "зайнятий, заклопотаний". Це вказує на те, що спочатку слово "бізнес" було пов'язане з активною діяльністю, зайнятістю людини.

В українській мові слово "бізнес" набуло значення економічної діяльності, спрямованої на отримання прибутку.

Слово**"професія"**має латинське походження і пов'язане з поняттям відкритого оголошення, визнання.

Походження слова:

.**Латинське "professio":** Слово "професія" походить від латинського дієслова "profiteor", що означає "відкрито заявляю, оголошую, називаю своєю спеціальністю".

.**Значення в латинській мові:** У латинській мові "professio" спочатку використовувалося для позначення публічного оголошення своїх

поглядів або переконань. Згодом воно набуло значення заняття, яким людина відкрито займається і яке є її основним джерелом доходу.

Варто згадати й про термін **"тренінг"**, який також походить з англійської мови (training). Це слово позначає навчальний процес, що має на меті підвищення кваліфікації працівників. У сучасному діловому світі тренінги стали невід'ємною частиною розвитку персоналу, що підкреслює важливість безперервного навчання та професійного зростання.

Походження слова:

- **Англійське "training":** Слово "тренінг" походить від англійського дієслова "to train", що означає "навчати, тренувати".
- **Староанглійське коріння:** Коріння цього слова можна простежити до староанглійського слова "traen", яке означало "тягнути, волочити". Це вказує на те, що спочатку слово "тренінг" було пов'язане з процесом направлення, ведення, тобто систематичного навчання.

В українській мові слово "тренінг" означає систематичне навчання, спрямоване на розвиток певних знань, умінь і навичок. Це може бути як індивідуальне навчання, так і групове.

Важливими є і терміни, пов'язані з економічними поняттями, такими як **"економіка"** в українській та **"ekonomia"** в польській мові. Ці лексеми описують науку, яка вивчає виробництво, розподіл і споживання товарів, а також регулює трудові відносини. Спільність таких термінів підкреслює важливість економічного розуміння для організації трудової діяльності та формування правового поля працевлаштування.

Походження слова:

- **Давньогрецьке "οἰκονομία" (oikonomia):** Слово "економіка" походить від давньогрецького слова "οἰκονομία", яке складається з двох частин:
  - **οἶκος (oikos)** - "дім, господарство"
  - **νόμος (nomos)** - "закон, правило, управління"

.**Значення в давньогрецькій:** Спочатку це слово означало "управління домашнім господарством", тобто мистецтво ведення домашнього господарства.

В українській мові слово "економіка" має кілька значень:

.**Наука:** Це наука про використання різноманітних обмежених ресурсів, а також питання виробництва, збуту, розподілу та споживання товарів та послуг.

.**Діяльність:** Синонім господарства; сфера господарської діяльності людини, у якій створюються, розподіляються і споживаються життєві блага.

Не можна не згадати й слово **"стартап",** яке запозичене з англійської мови (startup). Воно означає нове підприємство або проект, що часто базується на інноваційних ідеях. Слово "стартап" стало символом сучасного підприємництва і відображає тенденції до створення нових бізнес-ініціатив у відповідь на виклики ринку

Походження слова:

.**Англійське "startup":** Слово "стартап" походить від англійського дієслова "to start up", що означає "запускати, починати".

В українській мові слово "стартап" означає невелику, нещодавно створену компанію, яка базується на інноваційній ідеї та прагне швидко рости. Стартапи зазвичай мають обмежені ресурси і шукають інвестиції для розвитку свого бізнесу.

Продовжуючи тему запозичень у складі лексики зі сфери працевлаштування, важливо відзначити термін **"фрілансер**". Його коріння сягають середньовічної Європи і пов'язані з поняттям найманого воїна.

Походження слова:

.**Англійське "freelancer":** Слово "фрілансер" походить від англійського слова "freelance", яке складається з двох частин:

."**free**" - "вільний"

."**lance**" - "спис"

.**Значення в середньовіччі:** Спочатку цей термін використовувався для позначення середньовічного найманого воїна, який не був прив'язаний до жодного конкретного феодала і працював за контрактом.

Сьогодні слово "фрілансер" має дещо інше значення. Воно використовується для позначення особи, яка працює самостійно, не є штатним працівником якоїсь компанії. Фрілансери зазвичай надають послуги або виконують завдання для різних клієнтів на основі угод.

Термін "**пенсія"** має латинське походження (pensio), що означає виплату за виконану роботу або службу. У сучасному контексті це слово вживається для позначення регулярних виплат, які отримують особи після виходу на пенсію. Пенсійне забезпечення стало важливим аспектом соціальної політики, яке охоплює різноманітні системи фінансування і виплат.

Слово "пенсія" має латинське походження і пов'язане з дією виплати.

Походження слова:

- **Латинське "pensio":** Слово "пенсія" походить від латинського дієслова "pendere", що означає "висіти, важити, платити". Іменник "pensio" утворений від цього дієслова і спочатку означав "плата, виплата".
- **Значення в латинській мові:** У стародавньому Римі "pensio" використовувалося для позначення регулярних виплат, які здійснювалися державою або приватними особами.

Значення слова в українській мові:

В українській мові слово "пенсія" має кілька значень:

- **Грошова виплата:** Регулярні грошові виплати, які призначаються державою особам, що досягли пенсійного віку, мають інвалідність або втратили годувальника.
- **Період життя:** Час життя після виходу на пенсію.

У польській мові лексема **pensja**має значення зарплатня.

У сучасному контексті **"офіс"** використовується для позначення робочого простору, де здійснюються адміністративні, управлінські та інші види діяльності. Зі змінами в організації праці та зростанням популярності гнучкого графіка роботи, офіси набули нових форм, включаючи відкриті простори.

Походження слова:

.**Англійське "office":** Слово "офіс" походить від англійського слова "office", яке, в свою чергу, походить від латинського слова "officium".

.**Латинське "officium":** Латинське "officium" має кілька значень:

."обслуговування, послуга"

."обов'язок, служба"

."громадська посада"

."цех, майстерня"

В українській мові слово "офіс" означає:

.**Приміщення:** Спеціальне приміщення або комплекс приміщень, обладнаних для роботи співробітників підприємства, установи або організації.

.**Організація:** Сам орган управління, адміністративний апарат.

Наступним важливим терміном є "**спеціальність",** яке також запозичене з латинської мови (specialitas). Це слово вживається для позначення конкретної сфери діяльності, в якій особа має кваліфікацію або освіту. Спеціальність є ключовою складовою професійного розвитку, оскільки визначає напрямок кар'єрного зростання та вимоги до освіти в різних галузях

Слово "спеціальність" має латинське походження і пов'язане з поняттям "вид", "різновид".

Походження слова:

.**Латинське "specialis":** Слово "спеціальність" походить від латинського прикметника "specialis", що означає "особливий, специфічний". Це слово, в свою чергу, походить від іменника "species", яке перекладається як "вид", "рід", "сорт".

.**Значення в латинській мові:** Спочатку слово "specialis" використовувалося для опису чогось, що відрізняється від інших, має особливі характеристики.

В українській мові слово "спеціальність" означає:

.**Галузь знань:** Окрема галузь науки, техніки, мистецтва і т. ін., що вимагає спеціальних знань і умінь.

.**Професія:** Основна кваліфікація, фах людини.

Не менш значущим запозиченням є польський термін "**urlop**", що походить з німецької мови (Urlaub). В Україні це слово вживається як „відпустка» для позначення періоду, протягом якого працівник тимчасово припиняє виконання своїх обов'язків. Відпустки є важливою складовою трудового законодавства і сприяють відновленню фізичних і психічних сил працівників, що підвищує їх продуктивність у подальшій діяльності

Слово "urlop" є запозиченням з німецької мови і має давню історію.

Походження слова:

- **Німецьке "Urlaub":** Слово "urlop" походить від німецького слова "Urlaub", яке означає "відпустка".
- **Давньоверхньонімецьке "irloubōn":** Корені цього слова сягають давньоверхньонімецького дієслова "irloubōn", що означає "дозволяти".
- **Значення:** Таким чином, первісне значення слова було пов'язане з дозволом на відсутність, відхід.

між українською та німецькою мовами."

Також важливим терміном у цій сфері є "**професія**". Це слово має латинське походження (professio) і використовується для позначення діяльності, що потребує спеціальних знань і навичок. Вибір професії є ключовим етапом у житті людини, адже він впливає на кар'єрний шлях і можливості розвитку. Професії змінюються з часом, і нові запити ринку праці вимагають відповідних змін у навчальних програмах і підходах до освіти.

Походження слова:

- **Латинське "professio":** Слово "професія" походить від латинського дієслова "profiteor", що означає "оголошувати публічно", "сповідатись", "визнавати". Іменник "professio" утворений від цього дієслова і спочатку означало "публічне оголошення", "заява".
- **Значення в латинській мові:** У Стародавньому Римі "professio" використовувалося для позначення публічного оголошення своїх поглядів, переконань або занять.

В українській мові слово "професія" означає:

.**Рід занять:** Основний вид трудової діяльності людини, що вимагає спеціальних знань і умінь.

.**Фах:** Спеціальність, за якою людина працює.

Польський термін **Raport** (укр. звіт) вживається для позначення документа, який містить інформацію про діяльність або стан справ. У словниковому визначенні "звіт" описується як офіційний документ, що підсумовує виконану роботу та результати діяльності.

.**Французьке походження:** Безпосереднім джерелом слова "рапорт" є французьке слово "rapport".

.**Латинські корені:** Французьке "rapport" походить від латинського "apporto", що означає "приносити".

Значення слова в сучасній українській мові

В сучасній українській мові слово "рапорт" має кілька значень:

.**Офіційне повідомлення:** Усне або письмове повідомлення про що-небудь вищій інстанції, керівництву.

.**Звіт:** Докладний опис виконаної роботи, досягнутих результатів.

.**Доповідь:** Усне викладення інформації, результатів досліджень, досягнень.

Польська лексема **Oferta** (укр. пропозиція) використовується для опису комплекту товарів або послуг, які надаються споживачеві.

Слово "оферта" має іншомовне походження і прийшло в українську мову через посередництво інших мов.

.**Латинські корені:** Безпосереднім джерелом слова "оферта" є латинське слово "offero", що означає "пропоную, подаю".

.**Інші мови:** Слово "оферта" поширилося багатьма європейськими мовами, наприклад, польською, німецькою, італійською, де воно має схоже значення.

Отже, варто зазначити, що запозичені терміни у сфері працевлаштування відображають не лише мовні зміни, а й соціально-економічні трансформації, що відбуваються в суспільстві. Вони слугують своєрідним індикатором нових трендів, змін у способах роботи та вимогах до працівників. Оскільки ринок праці постійно еволюціонує, запозичення слів із

різних мов стає невід’ємною частиною лексичного збагачення української мови, що сприяє її адаптації до нових реалій.

2.3. Професіоналізми власне польського походження.

У сфері працевлаштування існує низка професіоналізмів, що мають власне польське походження.

Професіоналізми власне польського походження:

Kierownik - керівник. Це слово вживається для позначення особи, яка відповідає за управління певною групою людей або організацією. Воно походить від польського дієслова "kierować", що означає "керувати". За даними словника, "kierownik" вказує на людину, яка займає керівну посаду і відповідає за організацію та координацію роботи. Згідно з українським словником, "керівник" є синонімом слова "начальник" і підкреслює важливість управлінських функцій у будь-якій організації.

Таким чином, буквально слово "kierownik" можна перекласти як "той, хто керує", "керівник".

У сучасній польській мові слово "kierownik" має декілька значень:

- **Керівник:** Особа, яка керує будь-яким колективом, процесом або організацією.
- **Начальник:** Синонім до слова "керівник", але може мати більш формальне звучання.
- **Менеджер:** Особа, яка займається управлінням проектами або організацією.

Слово "kierownik" має просту і зрозумілу етимологію, яка відображає його основне значення – діяльність, пов'язану з управлінням і керівництвом.

Український відповідник слова "kierownik" - "керівник".

Przedsiębiorca - підприємець. Це слово вживається для позначення особи, яка займається підприємницькою діяльністю. Згідно з українським словником, підприємець визначається як особа, яка інвестує свої ресурси у створення товарів або послуг з метою отримання прибутку.

Слово "przedsiębiorca" має польські корені і тісно пов'язане з дією "підприємства" - тобто починання, здійснення чогось нового.

Таким чином, буквально слово "przedsiębiorca" можна перекласти як "той, хто щось починає", "той, хто береться за нову справу".

У сучасній польській мові слово "przedsiębiorca" має чітко визначене значення:

.**Підприємець:** Фізична або юридична особа, яка займається підприємницькою діяльністю, тобто організовує виробництво товарів або надання послуг з метою отримання прибутку.

Слово "przedsiębiorca" має ясну і зрозумілу етимологію, яка відображає його основне значення – діяльність, пов'язану з ініціативою, ризиком і створенням чогось нового.

Księgowy - бухгалтер. Цей термін використовується для опису професіонала, який займається обліком фінансових операцій. У словниковому визначенні "бухгалтер" описується як особа, яка відповідає за ведення фінансової документації та звітності.

Слово "księgowy" має польські корені і тісно пов'язане з поняттям "книга" (księga):

."**Księga":** Це польське слово означає "книга", особливо та, що містить записи, обліки.

."**-owy":** Суфікс, який часто використовується в польській мові для утворення прикметників, що вказують на належність або зв'язок з чимось.

Таким чином, буквально слово "księgowy" можна перекласти як "той, що пов'язаний з книгами", але в контексті його значення звужується до "той, хто веде облік, бухгалтер".

Wynagrodzenie - винагорода. Це слово вживається для позначення оплати праці або компенсації за виконану роботу. Слово "wynagrodzenie" має польські корені і тісно пов'язане з дією відшкодування, компенсації за щось:

."**Wy-":** Префікс, який часто вказує на напрямок дії назовні, завершення дії.

."**nagrodzić":** Це дієслово означає "нагородити", "віддячити".

Таким чином, буквально слово "wynagrodzenie" можна перекласти як "те, що дається як винагорода", "відшкодування".

У сучасній польській мові слово "wynagrodzenie" має чітко визначене значення:

.**Винагорода:** Грошова або інша матеріальна компенсація за виконану роботу, надані послуги або завдані збитки.

Księgowość - бухгалтерія. Це слово вживається для позначення системи обліку фінансів, яка включає ведення рахунків, звітність та контроль фінансових операцій.

Слово "księgowość" має давнє коріння і пов'язане з процесом запису, обліку:

.**Корінь "księga":** Це слово означає "книга", "письмовий документ".
.**Суфікс "-owość":** Він надає іменникам абстрактне значення, вказуючи на якість, стан або дію.

Таким чином, слово "księgowość" буквально означає "книжковість", "діяльність, пов'язана з книгами", але в сучасному розумінні воно вказує на систему запису та обліку.

У сучасній польській мові слово "księgowość" має чітко визначене значення:

.**Бухгалтерія:** Система запису та обліку фінансових операцій.
.**Облік:** Ведення записів про господарські операції.

Działalność - діяльність. Це слово використовується для опису різноманітних процесів, які здійснює особа або організація.

Слово "działalność" має давнє слов'янське коріння і пов'язане з процесом діяння, активності.

.**Корінь "dział":** Це слово означає "ділити", "розділяти", але в більш широкому контексті також може означати "діяти", "впливати".
.**Суфікс "-ność":** Цей суфікс надає іменникам абстрактне значення, вказуючи на якість, стан або дію.

Таким чином, слово "działalność" буквально означає "діяльність", "стан постійної дії".

У сучасній польській мові слово "działalność" має широке значення:

.**Діяльність:** Будь-який вид активності, роботи, заняття.
.**Функціонування:** Процес роботи, функціонування чогось.

Отже, у висновках до розділу 2, присвяченого дослідженню семантико-етимологічних ознак української та польської лексики, пов’язаної з

працевлаштуванням, можна відзначити, що аналіз цих лексичних одиниць демонструє багатогранність та гнучкість у їхньому використанні в обох мовах. Професійна лексика, що виникає на основі спільнослов'янських коренів, свідчить про спільні історичні та культурні контексти, в яких розвивалися українська та польська мови. Запозичення, що з'являються у сфері працевлаштування, підтверджують динамічний розвиток мов і їхню здатність адаптуватися до нових реалій ринку праці, що стає особливо актуальним у сучасному глобалізованому світі.

Вивчення професіоналізмів власне польського походження показує, що культурні та соціальні аспекти мають значний вплив на формування термінології в обох мовах. Упровадження польських термінів у повсякденну практику українських фахівців не лише збагачує їхній словниковий запас, але й відкриває нові можливості для співпраці між країнами. Цей процес взаємодії мови та професійної сфери підкреслює важливість знання мовного середовища, в якому функціонують сучасні працівники, оскільки професіоналізми стають невід'ємною частиною професійного спілкування.

Загалом, семантико-етимологічний аналіз української та польської лексики в контексті працевлаштування сприяє глибшому розумінню не лише мовних процесів, але й соціально-економічних явищ, що впливають на ринок праці. Важливість професійних термінів, що з'являються в обох мовах, виявляється в їхній здатності адаптуватися до нових умов, що підтверджує їхню роль у формуванні сучасного лексикону. Це свідчить про те, що мови не є статичними системами, а живими організмами, які постійно еволюціонують у відповідь на зміни в суспільстві та економіці.

Отже, дослідження семантико-етимологічних ознак української та польської лексики, пов'язаної з працевлаштуванням, виявляє глибокі зв'язки між мовами, культурою та професійною діяльністю. Це підкреслює важливість мовної комунікації для розвитку співробітництва між Україною та Польщею, а також для підвищення конкурентоспроможності фахівців на міжнародному ринку праці. Використання термінології, що походить з

польської мови, стає важливим елементом професійного зростання, відкриваючи нові горизонти для українських фахівців у глобальному контексті.

ВИСНОВКИ

У висновках до магістерської роботи на тему української та польської лексики, пов'язаної з працевлаштуванням, можна відзначити, що дослідження виявило багатогранність та динамічність професійної термінології в обох мовах. Аналіз спільнослов'янських коренів, запозичень та професіоналізмів власного походження показав, що мови мають спільні історичні та культурні зв’язки, які визначають їхній розвиток у контексті працевлаштування. Вивчення лексики, пов'язаної з працевлаштуванням, відкрило нові перспективи для розуміння соціально-економічних процесів, що відбуваються в Україні та Польщі.

Враховуючі проведені дослідження можемо говорити що досить великий відсоток слів мають спільне словянське походження, що вказує на проникнення та співіснування двох сусідніх народів. Більше полововини досліджених слів та лексем мають запозичення з інших мов. Серед таких як французська, німецька ,грецька, англійська. Це повязано з розвитком промисловості та торгівлі у попередні сторіччя. Не великий відсоток це слова саме польського походження. Це повязано внутрішніми діалектами.

Важливим аспектом є вплив польської професійної термінології на українську мову, що свідчить про зростаючу інтеграцію між двома країнами у сфері праці та освіти. Застосування польських термінів в українському контексті сприяє адаптації до нових економічних реалій та потреб ринку праці, підкреслюючи важливість знання іноземних мов для сучасних фахівців. Це також свідчить про необхідність розвитку професійних стандартів та навчальних програм, які враховують особливості міжнародної комунікації.

Аналіз семантико-етимологічних ознак лексики дозволив визначити ключові тенденції в розвитку професійної термінології, що відображають зміни в суспільстві. Результати дослідження підтвердили важливість мовної

гнучкості та адаптації в умовах глобалізації, що є необхідною умовою для успішного функціонування на міжнародному ринку праці. Упровадження нових термінів та концепцій в українську лексику забезпечує можливість покращення комунікації між фахівцями різних країн та галузей.

Завершуючи дослідження, можна стверджувати, що українська та польська лексика, пов'язана з працевлаштуванням, являє собою не лише сукупність термінів, а й індикатор соціально-економічних змін, що відбуваються в обох країнах. Вивчені професіоналізми, запозичення та спільнослов'янська лексика свідчать про адаптивність мов до нових умов ринку праці. Це підкреслює значення культурного обміну та співпраці в професійній сфері, що стає все більш актуальним у контексті європейської інтеграції та глобалізації.

Результати дослідження можуть бути корисними для розробки навчальних програм, орієнтованих на формування мовних компетенцій у галузі працевлаштування. Вивчення специфіки термінології може допомогти студентам і фахівцям не лише краще орієнтуватися у професійній сфері, а й підвищити конкурентоспроможність на ринку праці. Це є важливим аспектом для майбутнього розвитку професійних стандартів та норм в Україні та Польщі.

Аналіз української та польської лексики в контексті працевлаштування також відкриває нові горизонти для міждисциплінарних досліджень, поєднуючи лінгвістику, соціологію та економіку. Це дозволяє виявити не лише мовні, але й соціальні, культурні та економічні аспекти, що впливають на формування професійної лексики. Таке комплексне дослідження може стати основою для подальших наукових розробок і практичних рекомендацій у сфері освіти та професійного розвитку.

Матеріал магістерської роботи з української та польської лексики, пов'язаної з працевлаштуванням, підкреслює значення мовного розвитку для

суспільства та економіки. Теперішні часи і обставини, які ми маємо у нашому сьогоденні- війна та розруха є тяжкимиобставинами нашої країни. Враховуючи подальшу підтримку нашої країни всесвітом на відновлення можемо говорити про взаємне проникнення лексики іноземних мов у нашу практику. Розвиток бізнесу українського у Польщі , та польського в Україні вказує на взаємопроникнення та подальшу плідну співпрацю у прийдешніх часах. Вивчення та аналіз термінології у цій галузі сприяють глибшому розумінню змін, що відбуваються в сучасному світі праці, а також формують основи для подальших досліджень і практичних впроваджень. Це вказує на важливість продовження досліджень у цій галузі для забезпечення якісної підготовки фахівців, готових до викликів сучасного ринку праці.

Загалом, результати магістерської роботи демонструють, що українська та польська лексика в сфері працевлаштування не лише відображає професійні тенденції, але й сприяє розвитку міжкультурних зв'язків та співпраці. Розуміння та вживання професійної термінології, яка з'являється внаслідок взаємодії мов, є ключовим фактором для успішної кар'єри фахівців. Таким чином, дослідження лексики, пов'язаної з працевлаштуванням, відкриває нові можливості для подальших наукових досліджень у цій важливій галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білецька О. Стан і тенденції мовної субкультури сучасної молоді України: монографія. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2016. 188 с.
2. Булаховський Л. А. Нариси з загального мовознавства. Київ : Рад. шк., 1959. 307 с
3. Васейко Ю.С. Практичний курс польської мови (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Луцьк : Редакційно-видавничий відділ «Вежа», 2011. 194 с.
4. Голубовська І. Мова соціальних мереж як новітній лінгвістичний феномен. Мовні і концептуальні картини світу. Київ, 2015. Вип. 55, ч. 2. С. 49–56.
5. Грибовий П. Український молодіжний сленг як лінгвокультурний феномен. Компаративні дослідження слов'янських мов, зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка вип. 11, 2010, с. 34– 37.
6. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення. Семантичні та лінгвістичні аспекти. Київ : Вид. дім «КМ Academia», 2000. 219 с.
7. Казимирова І. Метамова опису української лінгвістичної термінографії. *Вісник національного університету «Львівська політехніка».* 2014. № 791. С. 109–112.
8. Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу. Харків : Фоліо, 2006. 350 с.
9. Кононенко І, Митник І, Васяк Е. "Słownik Tematyczny Polsko-Ukraiński". Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN SA, 2010. 550 с.
10. Кочан І. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами у сучасній українській мові : монографія. Львів : Видавничий центр Львівського національного університету ім. І. Франка, 2004. 520 с.

11. Михайлова Т. Номени у науково-технічній сфері. *Українська термінологія і сучасність* : зб. наук. праць. К : КНЕУ, 2007. Вип. VII. С. 82–86.
12. Михайлова Т. В. Семантичні відношення в українській науково-технічній термінології: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 : Харків, 2002. 218 с.
13. Низенко Я., Григоренко Н. Основні труднощі адекватного перекладу нестандартної лексики англійської мови. URL: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2012/Philologia/6_111668.doc.htm (дата звернення 10.12.2022)
14. Панько Т. І. Українське термінознавство. Львів : Світ, 1994. 216 с.
15. Письмиченко А. М. Номен і номенклатура (на матеріалі терміносистеми будівельної індустрії). *Культура слова.* К. 1983. № 25. С. 14–16
16. Пучковський Ю. Польська мова. К : Чумацький шлях, 2007. 265 с.
17. Симоненко Л. О. Формування української біологічної термінології. К : Наукова думка, 1991. 151 с.
18. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті. Київ : Логос, 2006. 98 с.
19. Data K., Wpływ komunikacji sieciowej na współczesną polszczyznę [w:] Tekst (w) sieci. Red. Danuta Ulicka. Warszawa 2009. s.24-26
20. Dejna K., Ile mamy jezyków polskich?, Jezyk Polski LX. 1980. s. 30-43.
21. Drabik L., Sobol E. Słownik języka polskiego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. 2007.887. s
22. Dubisz S. (red.) Uniwersalny słownik języka polskiego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. 2003.784. s
23. Dubisz S. Słownik i słownictwo, [w:] Uniwersalny słownik języka polskiego, t. 1, Warszawa. 2003.678. s
24. Dubisz S., Polszczyzna X X wieku: ewolucja i perspektywy rozwoju. Warszawa, 2001. 569s.

25. Dunaj B. Słownik języka polskiego. Poznań : Wydawnictwo IBIS, 2015.678s.
26. Gajda S., Media - stylowy tygiel współczesnej polszczyzny. Warszawa, 2000.17-26 s.
27. Gajda S. Wprowadzenie do teorii terminu. Opole : Wyższa Szkoła pedagogiczna im. Powstańców Śląskich, 1990. 145 s.
28. Godzic W., Język w Internecie. Czy piszemy to, co myślimy? Warszawa, 2000. 176-185s.
29. Grabias S. Język w zachowaniach społecznych. Lublin, 1997.335s.
30. Grzenia J., Komunikacja językowa w Internecie. Katowice, 2007. 214s.
31. Hejwowski K. Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. 198 s.
32. Jadacka H., Terminologia. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002. S. 1760–1767.
33. Jędrzejko E. Składnia, style, teksty. Katowice, 2005. s. 9.
34. Jędrzejko E., Język w sieci - czyli jeszcze o czacie i innych formach komunikacji internetowej. Nowe media - nowy styl? *Socjolingwistyka*. 2012. nr 26. S.7-22.
35. Kulesza B. Najnowsze anglicyzmy w języku prasy młodzieżowej. URL : http://pmichal-kwartjez.home.amu.edu.pl/teksty/teksty2010_3-4_3-4/Kulesza.pd (дата звернення: 05.10.2024)
36. Laskowski R. Derywacja wsteczna. Wrocław–Warszawa–Kraków : Zakład Narodowy im. Ossolińskich Wydawnictwo. 1995. s. 65.
37. Lipińska E. Z polskim na ty. Kraków : Universitas, 2014. 296 s.
38. Lipiński K. Vademecum tłumacza. Kraków : Idea, 2006. 187 s.
39. Lubaś Podstawowe. Cechy i funkcje potocznej odmiany polszczyzny. Opole, 2003. s. 177.
40. Lukszyn J. Podstawy teoretyczne terminologii. Warszawa : KJS, 2001. 189 s.
41. Majkowska G. Satkiewicz H. Język w mediach. Kraków. 1999. s. 181-196.

42. Małolepsza M., Szymkiewicz A. Hurra!!! Po polsku. Kraków : Prolog, 2010. 165 s.
43. Mańczak-Wohlfeld E. Słownik zapożyczeń angielskich w polszczyźnie. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010. 876 s.
44. Mazur M. Terminologia techniczna. Warszawa : Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, 1961. 252 s.
45. Miodunka W. Cześć, jak się masz? Kraków : Universitas, 2014. 302 s.
46. Pięcińska A. Co raz wejdzie do głowy – już z niej nie wyleci. Czyli frazeologia prosta i przyjemna. Kraków : Universitas, 2005. 772 s.
47. Stempek I. Krok po kroku. Kraków : Glossa, 2014. 82 s.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця

Словник із 100 термінів, що пов'язані з працевлаштуванням в українській та польській мовах

Українська лексика	Польська лексика
Автоматизація процесів	Automatyzacja procesów
Агенція з працевлаштування	Agencja zatrudnienia
Анкета	Anketa
Анулювання контракту	Unieważnienie umowy
Атестація	Ocena
Атестаційна комісія	Komisja oceniająca
Аутсорсинг	Outsourcing
Банківський рахунок	Konto bankowe
Безпека праці	Bezpieczeństwo pracy
Безробіття	Bezrobocie
Вакансія	Wakaty
Відпустка	Urlop
Виконання робіт	Wykonanie pracy
Випробувальний термін	Okres próbny
Виробнича нарада	Zebranie robocze
Виробничий стаж	Staż pracy
Внутрішня політика	Polityka wewnętrzna

Гнучкий графік	Elastyczny grafik
Групове обговорення	Dyskusja grupowa
Декларація про доходи	Deklaracja dochodów
Ділова переписка	Korespondencja biznesowa
Диплом	Dyplom
Договір про конфіденційність	Umowa o poufności
Договір підряду	Umowa zlecenie
Договір субпідряду	Umowa podwykonawcza
Документальне оформлення	Dokumentacja
Досвід роботи	Doświadczenie zawodowe
Експерт	Ekspert
Запис у трудовій книжці	Wpis do książki pracy
Зарплата	Wynagrodzenie
Заробітна плата	Pensja
Засідання комітету	Posiedzenie komitetu
Захист прав працівників	Ochrona praw pracowników
Заявка на роботу	Aplikacja o pracę
Звільнення	Zwolnienie
Звітність	Sprawozdawczość
Кадрова служба	Dział kadr
Кадрові документи	Dokumenty kadrowe
Кар'єрний розвиток	Rozwój kariery
Кваліфікаційний рівень	Poziom kwalifikacji
Керівник	Kierownik
Колективний договір	Układ zbiorowy pracy

Компенсація	Kompensata
Консалтингова послуга	Usługa doradcza
Контракт	Kontrakt
Контроль за виконанням	Kontrola realizacji
Корпоративна культура	Kultura korporacyjna
Курс підвищення кваліфікації	Kurs doskonalący
Лікарняний	L4
Медичне страхування	Ubezpieczenie zdrowotne
Мотиваційний лист	List motywacyjny
Навчання	Kształcenie
Надурочні роботи	Praca nadgodzinna
Наявність вакансій	Oferty pracy
Оплата праці	Płaca
Оплачувана відпустка	Płatny urlop
Організаційна структура	Struktura organizacyjna
Офіційне працевлаштування	Legalne zatrudnienie
Офісні приміщення	Pomieszczenia biurowe
Оцінка продуктивності	Ocena wydajności
Оцінка якості	Ocena jakości
Пенсійне забезпечення	Ubezpieczenie emerytalne
Переміщення	Przeniesienie
Перепідготовка	Przeszkolenie
Підвищення зарплати	Podwyżka
Підвищення на посаді	Awans
Підписання контракту	Podpisanie kontraktu

Підписання угоди	Podpisanie umowy
Підприємницька діяльність	Działalność gospodarcza
Повна зайнятість	Pełny etat
Погодинна оплата	Płatność godzinowa
Права працівників	Prawa pracowników
Працівник	Pracownik
Приміщення для зборів	Sala konferencyjna
Програма стажування	Program stażowy
Професійна кваліфікація	Kwalifikacje zawodowe
Професійна освіта	Wykształcenie zawodowe
Професійний розвиток	Rozwój zawodowy
Професійний шлях	Ścieżka zawodowa
Професійне зростання	Rozwój zawodowy
Резервний фонд	Fundusz rezerwowy
Резюме	CV (Curriculum Vitae)
Рекрутинг	Rekrutacja
Рекрутер	Rekruter
Робота за сумісництвом	Praca dodatkowa
Робоче місце	Miejsce pracy
Робочий графік	Harmonogram pracy
Розгляд резюме	Rozpatrywanie CV
Розмір зарплати	Wielkość wynagrodzenia
Розрахунок заробітної плати	Kalkulacja wynagrodzenia
Секретар	Sekretarz
Секретар-референт	Sekretarz referent

Система управління персоналом	System zarządzania personelem
Співбесіда	Rozmowa kwalifikacyjna
Стажер	Stażysta
Стажування	Staż
Трудова книжка	Książka pracy
Трудовий договір	Umowa o pracę
Умова про працевлаштування	Umowa o zatrudnieniu
Формування команди	Formowanie zespołu
Час роботи	Czas pracy

Декларація

академічної доброчесності

здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Дубовенко Володимир Михайлович, студент 2-го курсу, форми навчання *заочної*, факультету *філологічного,*спеціальності *035 «Філологія»*, спеціалізації*«Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська»,* освітньої програми *«Переклад та міжкультурні комунікації»*, - підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему *«Українська та польська лексика повязана з працевлаштуванням»* відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений;

заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;
згоден на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

12.11.2024 Дубовенко Володимир Михайлович

12.11.2024 Ліпкевич Ігор Григорович